

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1359

KARAR NO : 1983/65

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin ve sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olan suçlara ait davaların Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Rifat Yıldırım, Mehmet Yıldız, Erdal Solak

D L A Y : 27.4.1978 günü yakınıcının ziyaretten döndüğü sırada, sokakta asılı bulunan afişleri sanıkların yırttıklarını görmesi üzerine, afişleri yırtıyorlar şeklinde söz söylemesi karşısında sanıkların taşıdıkları silahlarla yakınıcıyı tehdit amacıyla ateş etmeye başladıkları ve polis geliyor denmesi üzerine kaçtıkları, böylece sanıkların silahla tehdit ve ruhsatsız silah taşımak suçlarını işledikleri ileri sürülerek Ankara C.Savcılığı'nca eylemlerine uyan TCK.nun 191/2.ve 6136 sayılı Yasa'nın 13.maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle kamu davası açılmıştır.

Ankara 4.Asliye Ceza Mahkemesi:25.1.1979 gününde,1978/322-1979/50 sayı ile;yakınıcı ifadeleri ve dosya içinde bulunan gazetelerdeki haberlere göre sanıkların komando oldukları,afişleri yırtarken sözle müdahale edenlere ateş ettikleri,böylece suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15.maddelerine göre davada sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevli olduğu,

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi:27.2.1981 günlü,1980/858-1981/234 sayı ile;1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmediği ve davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu,

Gerekçeleriyle mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü;Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda,İsmail Oğuz,Nevzat Doğan,Ali Suat Erkoç,Yaşar Çiftçioğlu,Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 7.3.1983 günlü toplantıda,geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi N.İlhan Dinç raporunu ile dosyadaki belgeler,Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Adli ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun davada Askeri Yargı yerini

nin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp değiştirildi:

Suç sıkıyönetim ilânından üç aydan çok önce işlenmiştir.

Dosyada bulunan belgelere, sanıklardan Rifat Yıldırım'ın Mahkememiz Ceza Bölümü'nde karara bağlanan dosyalarda sağ görüşlü olduğuna dair kanıtlara, sanıkların sokakta asıl bulunan afişleri yırtarlarken yakınıcının müdahalesi üzerine üzerlerine atılı suçları işlemelerine göre suç, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Atılı suç sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenip, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kalmasına karşın, aynı maddenin (b) bendindeki ve CMUK.nun 3. ve 353 sayılı Yasa'nın 18.maddesindeki şahsi ve fiili bağlantı koşulunu içermektedir.

Zira dosya içeriğinde; sanıklardan Erdal Solak'ın Abidinpaşa Lisesi'ne karne almak üzere gelen öğrencilere ateş açarak bir öğrencinin ölümüne sebep olma olayına katılan komandalardan olduğu yolunda bir belge bulunmakta, sanıklardan Rifat Yıldırım'ın 11.7.1977 günü Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Bedrettin Cömert'i öldürme olayına katılma suçundan dolayı Sıkıyönetim Askeri Savcılığınca soruşturma yapıldığı, keza sanıklardan Mehmet Yıldız'ın 24.7.1978 günü Yavuz Kahraman isimli bir şahsın öldürülmesi olayına karışıp hakkında açılan davada Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nce görevsizlik kararı verilerek dosyanın Sıkıyönetim Askeri Mahkemesine gönderildiği, ayrıca sanıklardan Rifat Yıldırım'ın 18.3.1979-30.1.1979-23.1.1979-12.4.1979 günlü yazılarla Ankara Sıkıyönetim Savcılığı'na; su dosyalarının Sıkıyönetim Mahkemesine gönderildiği, keza sanıklardan Erdal Solak'ın halen Askeri Cezaevinde bir suçtan dolayı tutuklu bulunduğu yolunda belge ve bulgular yer almaktadır.

Öte yandan sanık Rifat Yıldırım'ın 4.11.1976 günü Abidinpaşa Başkent Lisesi civarında bir kişinin öldürülmesi olayına karıştığı bu olayla ilgili kamu davasının; oluşan olumsuz görev uyumsuzluğu üzerine Askeri Yargı yerinde görülmesinin Mahkememiz Ceza Bölümü'nce 19.4.1982 günlü, 1982/272-190 sayı ile karara bağlandığı ve bu kararda sanığın ülkücü olduğunun belirlendiği ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde el konulan ülkücü kuruluşların amaç ve ideolojileri doğrultusunda hareket ettiğinin açıklandığı görülmektedir.

Bu duruma göre sanıklardan Rifat Yıldırım'ın bu olay ile ilgili davası ile sıkıyönetim askeri mahkemelerinde el konulan öteki olayları ile ilgili davaları arasında Ülkücü Kuruluşların amaç ve ideolojileri doğrultusunda hareket etmesi karşısında, genel ve ortak amaç içerisinde bağlantı koşulu gerçekleştiğinden, öteki sanıkların fiilleri ise CMUK.nun 3. ve 353 sayılı Yasa'nın 18.maddesindeki şahsi ve fiili bağlantı koşulunu içerdüğünden davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenlerle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 27.2.1981 günlü, 1980/858-1981/234 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 27.2.1981 günlü ve 1980/858-234 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 7.3.1983 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Ergun Arğan

Üye

Nail Yücel

21.5.83

D/E